

Het is bijna niets en daarom is het zo mooi

„India”, een fotoboek van Carl De Keyser.

„India”. Foto's van Carl De Keyser, 96 blz. 30 x 30 cm. Inleiding Dirk van der Spek. Uitgeverij Focus Amsterdam. De foto's worden ook nog tot 21 februari tentoongesteld in het Museum voor Fotografie, Waalse Kaai 47, Antwerpen en komen daarna in het Museum voor Hedendaagse Kunst in Gent.

DE Nederlandse pers schrijft erover in superlatieven, en dat is niet zo gewoon, want de maker van het boek is een Belg en het onderwerp is volkomen uit de mode.

Carl De Keyser zelf is wél in de mode.

Met zijn 29 jaar won hij zowat alle prijzen die er te winnen zijn, en dit is al zijn tweede fotoboek. We kunnen er niet naast kijken, zijn ster staat hoog aan het Vlaamse fotofirmament.

Het heeft ons destijds verwonderd dat hij naar India trok om daar foto's te maken. Hij kan er enkel naartoe tijdens de grote vakanties omdat hij part-time les geeft aan de academie van Gent, en uitgerend in dit seizoen is het in India nogal nattig, en wordt het landschap er ontsierd door andere toeristen.

De tijd dat jongemannen naar India trokken, verkleed als druïde om er te mediteren over de onzin van de westerse beschaving is voorbij. Nee, als Carl De Keyser naar India trok, is dat haast toevallig, omdat vrienden erover verteld hadden, en hij alzo goesting kreeg. Als hij een tweede keer ging, dan was het omdat hij er nog meer foto's wilde maken, en als hij een derde keer ging, dan was het bijna uit gewoonte.

Alles samen is Carl De Keyser vier maanden in India geweest. In zijn valies

had hij een „guide bleu” mee, en daarin las hij wat hij niet moest doen. Op die manier ontliet hij de mensen die een „guide bleu” gebruikten om te lezen wat ze wél moesten doen.

Bijna niets

Het resultaat van deze drie reizen is een fotoboek met slechts 73 foto's in zwart-wit en de lakonieke titel „India”. Het werd uitgegeven door Focus (van het gelijknamige maandblad) en de foto's zijn waarlijk bijzonder schoon gedrukt.

CARL DE KEYSER

Mensen dicht bij elkaar, elk met hun eigen leven. En water ook, veel water.

Schoon betekent dat het zwart van de foto's warm zwart is, dat alle tussentonen helder te zien zijn, dat er een haast onzichtbaar fijn raster is, en dat de foto's elk op een blad staan, met rondom een waardige witte marge.

Dat is nodig bij deze foto's want ze

moeten het hebben van een gave technische kwaliteit.

Carl De Keyser heeft een aparte manier van fotograferen. Hij gebruikt een relatief groot fototoestel dat voorzien is van een groothoeklens, en een sterke flits. Hij plakt de afstandsinstelling van dat toestel vast op zo'n drie meter, en sluit de diafragma-ring tot een klein gaatje. Op die manier worden de opnamen scherp van vlakbij de camera tot op oneindig. Op voorwaarde dat het onderwerp zeer veel licht krijgt. Meer dan het licht van de zon. En daar zorgt nu die stevige flash voor.

Omdat hij een groothoeklens gebruikt is hij verplicht om dicht bij zijn onderwerp te komen. Hij staat om zo te zeggen haast midden in zijn onderwerp.

Op zijn foto's zijn de mensen vooraan helder verlicht en scherp, de anderen verderop krijgen minder licht en zijn vaak weergegeven met bewegingsonscherpte, want Carl De Keyser gebruikt een lange belichtingstijd (die vooraan in beeld geneutraliseerd wordt door de lichtflits die maar een duizendste van een seconde duurt). Het effect is zeer indrukwekkend. Op deze foto's ziet men veel, veel meer dan ter plekke in de „werkelijkheid”. Een foto die zo helder is en zo scherp is het zien waard. Er is veel dat de kijker herkent.

Carl De Keyser is vier maanden in India geweest om ons 73 keer een beeld te laten zien gedurende een fractie van een seconde, letterlijk zonder kleur, zonder klank, zonder systeem, zonder lange ondertitels, zonder zedenles. En we mogen er zeker van zijn dat dit niet eens een waarachtig beeld van India is. Dit is bijna niets, maar de kleine chaos die overblijft, vertedert ons: mensen dicht bij elkaar, elk met hun eigen leven. En water ook, veel water.

Matisse zei het al. De schoonheid komt niet door het opstapelen van dingen, welnee, weglaten is de kunst.

JOHAN DE VOS ■